

NEEMIA

Introducere

„Peste cincizeci la sută din conținutul acestei cărți e alcătuit din însemnări personale, presărate cu «paranteze» și comentarii de mare franchețe, ce le conferă acestor pasaje meritul de a fi cele mai vivace texte din întreaga Biblie. O mare parte din istoria lui Ezra a fost povestită la persoana întâi (Ezra 8:15–9:15), dar Ezra a fost o personalitate mult mai domoală decât formidabilul, pragmaticul Neemia. Prin urmare, Ezra nu «sare din pagină» cum sare acest om.“

– Derek Kidner

I. Locul unic în Canon

Dacă ați demarat un program edilitar și ați constatat că nu prea reușiți să-i motivați pe oameni să se implice, Neemia este cartea pe care trebuie s-o citiți, s-o studiați, s-o predați sau s-o predicați. Calitățile de lider ce se cer când trebuie dusă la îndeplinire o lucrare aproape imposibil de realizat sunt exemplificate în acest lider evreu din secolul al cincilea înainte de Cristos. Iată ce scrie Whitcomb despre el:

Nici un alt fragment din Vechiul Testament nu ne oferă un stimulent mai bun de a munci cu devotament și râvnă plină de pricepere pentru Dumnezeu decât cartea Neemia. De exemplu, pasiunea lui Neemia pentru adevărul Cuvântului lui Dumnezeu – indiferent cât l-ar fi costat și care ar fi fost consecințele – este un exemplu de care avem mare trebuință la ora actuală.¹

II. Paternitatea

Neemia, al cărui nume se potrivește atât de bine cu semnificația sa, însemnând *Iehova mângâie*, își scrie memoriile la persoana întâi, dar introduce și documente de stat la care a avut acces. Papirusurile descoperite pe insula Elephantine stau mărturie adevărului istoric al cărții, menționându-l pe marele preot Iohanan (vezi Neem. 12:22, 23) și pe fiii neîmpăcatului dușman al lui Neemia, Sanbalat.

Toate acestea vin în sprijinul părerii tradiționale că Neemia, fiul lui Hacaliaa și

fratele lui Hanani (1:1, 2) este autorul cărții ce-i poartă numele. Puține știm despre medii din care provine Neemia, dar suntem îndreptățiți să credem că s-a născut în Persia.

Tactul de care a dat dovadă, dinamismul ce a caracterizat toate acțiunile sale și calitățile de lider pe care le evidențiază în această carte corespund într-un totu însușirilor pe care le reclama funcția de paharnic al regelui – funcție de mare răspundere – pe care a ocupat-o Neemia.

III. Data

Neemia și-a redactat cartea probabil la scurt timp după evenimentele consemnate sau în jurul anului 430 î.Cr., adică în timpul domniei lui Artaxerxe(s) I (464-424 î.Cr.)

Josephus spune că Iadua era mare preot când Alexandru cel Mare a trecut prin Palestina. Întrucât Neemia 12:22 îl pomeneste pe Iadua, unii profită de această dată pentru a plasa apariția cărții la o dată ulterioară timpului în care a trăit Neemia. S-ar putea ca Iadua să fi fost foarte tânăr în perioada la care se referă Neemia, când îl menționează (deoarece era din spița preoțească), având vreo nouăzeci de ani în vremea lui Alexandru. Sau s-ar fi putut să fie doi mari preoți cu același nume. O a treia posibilitate este ca Josephus, care a mai greșit de atâtea ori în cronologia pe care o stabilește el acestei ere, să fi greșit și de data aceasta!

IV. Fondul și tema cărții

Neemia a fost *al treilea* mare lider din cadrul restaurației evreiești. Zorobabel a condus *primul* grup de exilați în repatrierea lor la Ierusalim, între anul 538 și 537 î.Cr. (Ezra 2), supraveghind construirea templului. Cu aproape optzeci de ani mai târziu, scribul Ezra a sosit în Ierusalim cu *al doilea* grup de evrei, inițiind reforme cuprinzătoare prin vestirea Cuvântului lui Dumnezeu. Dar, cu timpul, lucrurile s-au deteriorat la Ierusalim.

La treisprezece ani după expediția lui Ezra, Dumnezeu a pus pe inima lui Neemia o povară cu privire la condițiile ce domneau la Ierusalim. După ce a obținut permisiunea de a îndrepta această stare de lucruri, Neemia a transpus în practică acel gen de

calități de lider exemplar de care israeliții aveau cu disperare nevoie. Ieremia era adânc ancorat în Dumnezeu (observați numeroasele referiri la viața de rugăciune). Asta l-a învrednicit să reziste valului de opoziție care l-a împresurat încă de la începutul misiunii sale. Bine a spus cineva că „sunt trei feluri de oameni pe lume: cei care nu știu ce se întâmplă, cei care privesc la ceea ce se întâmplă, și cei care fac să se întâmple lucruri în lume.“ Neemia a aparținut negreșit categoriei a treia, a celor care fac să se întâmple lucruri. Dacă Ezra se ocupă cu templul și închinarea de la templu, Neemia se ocupă cu zidurile și lucrarea de zi cu zi. Cartea Neemia Îl aduce pe Dumnezeu în chestiunile de zi cu zi ale vieții.

SCHIȚA

I. PRIMA VIZITĂ A LUI NEEMIA: RESTAURAREA IERUSALIMULUI (cap. 1-12)

- A. Consternarea la veste despre starea în care se afla Ierusalimul (cap. 1)
- B. Autorizația de restaurare a Ierusalimului (2:1-8)
- C. Reconstruirea zidului Ierusalimului (2:9-6:19)
 - 1. Inspecția particulară și opoziția publică (2:9-20)
 - 2. Muncitorii și munca lor (cap. 3)
 - 3. Piedici externe și precauții speciale (cap. 4)
 - 4. Probleme interne și reformarea socială (cap. 5, 6)
- D. Organizarea gărzilor Ierusalimului (7:1-4)
- E. Înregistrarea populației Ierusalimului (7:5-73)
- F. Revitalizarea religiei Ierusalimului (cap. 8-10)
- G. Repopularea cartierelor Ierusalimului (cap. 11)
- H. Totalul preoților și leviților din Ierusalim (12:1-26)
 - I. Dedicarea zidului Ierusalimului (12:27-47)

II. A DOUA VIZITĂ A LUI NEEMIA: REFORMAREA IERUSALIMULUI (cap. 13)

- A. Expulzarea lui Tobia din templu (13:1-9)
- B. Restaurarea zeciuielilor pentru leviți (13:10-14)
- C. Eliminarea activităților ilegale în ziua de sabbat (13:15-22)
- D. Desfacerea căsniciilor inter-rasiale (13:23-31)

COMENTARIU

I. PRIMA VIZITĂ A LUI NEEMIA: RESTAURAREA IERUSALIMULUI (cap. 1-12)

A. Consternarea la vestea despre starea în care se afla Ierusalimul (cap. 1)

1:1-3 Puține sunt elementele din acest prim capitol care ar putea constitui o introducere. Nu ni se spun decât două lucruri în legătură cu Neemia: că tatăl său se numea **Hacalia** și că el însuși a fost paharnicul regelui Artaxerxe(s), ocupând o poziție de mare răspundere. Reacția sa la vestea **priuitoare la Ierusalim** demonstrează că era un om cu un caracter spiritual. J. Alec Motyer comentează:

Asistăm la o perioadă istorică plină de incertitudini, deși se pare că o bună doză din entuziasmul generat de misiunea lui Ezra a luat o turnură politică sau naționalistă; entuziasmul acesta a luat amploare, manifestându-se, în consecință, prin reclădirea neautorizată a zidurilor Ierusalimului. Unii din dușmanii poporului lui Dumnezeu din zonă au făcut imediat un denunț la Artaxerxes, care a poruncit suspendarea lucrărilor. La auzul acestei vești, dușmanii lui Dumnezeu au jubilat, suindu-se la Ierusalim cu mandatul în mână, determinând încetarea lucrării și chiar dărâmand zidurile cetății. Este foarte probabil că acest incident a ajuns la urechile lui Neemia.²

1:4-11 Neemia purta pe inimă o povară pentru rămășița lui Iuda. Deși el nu avusese parte de vicisitudinile prin care trecuseră ei, s-a identificat cu ei, refuzându-și luxul de la palat, pentru a posti, a jeli și a se ruga. El a mărturisit păcatele lor ca și când ar fi fost ale lui, rugându-L pe Dumnezeu să-Și aducă aminte de Cuvântul Său și să fie credincios cu privire la revenirea poporului Său, cum fusese și în privința împrăstierii sale. De asemenea L-a rugat pe Domnul să-l facă să capete trecere în ochii regelui, având în vedere planul îndrăzneț de ajutorare a fraților săi ce se contura în mintea lui. Zile întregi el a pledat cazul său în

fața Celui Prea Înalt.

Neemia este dat adesea ca exemplu de conducere eficientă. Mai întâi, el a avut o viziune cu privire la țelul urmărit. După ce a analizat problema, s-a decis ce curs de acțiune va iniția pentru a realiza obiectivul propus. Apoi i-a motivat și pe alții, determinându-i să-i împărtășească viziunea și să se implice activ. În continuare, îl vedem delegând-și autoritatea și repartizând sarcinile de îndeplinit, el asumându-și rolul de supraveghetor, care verifică periodic desfășurarea lucrărilor, până la încheierea cu succes a proiectului.

B. Autorizația de restaurare a Ierusalimului (2:1-8)

2:1-3 Toate acestea s-au întâmplat cu trei-patru luni înainte ca credința lui Neemia să-i fie răsplătită în chipul cel mai neașteptat. Într-o zi, pe când îi servea regelui vin, fața sa a trădat durerea din inimă. Întrebarea pe care i-a adresat-o regele a declanșat un val de teamă în inima lui, știut fiind că nu-i era îngăduit nimănui să se înfățișeze cu o nutră posomorâtă în fața regelui (Est. 4:2). George Williams comentează:

Întrucât monarhii orientali trăiau ziinic cu groaza în suflet că ar putea fi otrăviți, orice semn de agitație pe fața paharnicului său ar fi fost privit cu deosebită suspiciune.³

Dar Neemia nu nutrea, desigur, nici un fel de gânduri rele la adresa regelui, nedorindu-i decât binele. Cauza întristării sale a fost pustiirea în care continua să se afle cetatea ancestrală a strămoșilor săi, Ierusalimul.

2:4, 5 Buzuirea lui Neemia și stăruința sa în rugăciune nu au fost în zadar. Nu numai că regele i-a acordat cererea, dar pe deasupra l-a făcut guvernator al lui Iuda (5:14). Decretul lui Artaxerxes a împlinit cuvântul pe care i-l dăduse Domnul lui Daniel (Dan. 9:25), după cum decretul emis anterior de Cyrus împlinise profeția lui Ieremia (Jer. 29:10; Ezra 1).

C. Reconstruirea zidului Ierusalimului (2:9-6:19)

1. *Inspekția particulară și opoziția publică (2:9-20)*

2:9-16 Pe lângă scrisorile oficiale încredințate lui Neemia, regele Artaxerxes a pus la dispoziția paharnicului său o escortă armată care să-l însoțească în călătoria sa. La puțin timp după sosirea la Ierusalim, noul guvernator a făcut un tur de orizont al capitalei sale, pe timp de noapte, pentru a fi cât mai nevăzut cu putință și pentru a nu-și divulga planurile. El știa că pentru supraviețuirea cetății era imperativ ca zidurile să-i fie reparate. Într-un punct din traseul zidului grămada de moloz era atât de mare încât vita pe care călărea n-a avut loc pe unde să treacă.

2:17-20 Ulterior, i-a convocat pe liderii la o consfățuire, spunându-le ce trebuia făcut și încurajându-i când le-a spus cum fusese mâna Domnului cu el până în acel punct și cum i-a vorbit regele. Evreii s-au umplut de bucurie, fiind gata să înceapă lucrările. Dar dușmanii lor, Sanbalat, Tobia și Gheșem, au luat în răs ideea, încercând să pună bete în roate proiectului edilitar prin lansarea unui zvon fals cum că ei s-ar fi răsculat împotriva regelui. Dar Neemia nu s-a lăsat intimidat. Doar Dumnezeuul cerului fusese Cel care le-a făgăduit succes. În plus, oamenii erau uniți, or, aceasta e o condiție absolut necesară dacă se așteaptă binecuvântarea lui Dumnezeu (Ps. 133:1-3).

2. *Muncitorii și munca lor (cap. 3)*

Preoții au fost primii care s-au angajat în lucrare, reparând **Poarta Oilor**, din colțul de nord-est al cetății, numită astfel deoarece pe aici se introduceau oile destinate jertfelor de pe altar. Porțile cetății sunt enumerate în ordinea contrară a celor de ceasornic: **Poarta Oilor** (v. 1, 2); **Poarta Peștilor** (v. 3-5); **Poarta Veche** (sau Poarta din Colt) (v. 6-12); **Poarta Văii** (v. 13); **Poarta Gunoiului** (v. 14); **Poarta Fântânii** (v. 15-25); **Poarta Apei** (v. 26); **Poarta Cailor** (v. 28); **Poarta de Est** (v. 29); și **Poarta Mifcad** (Poarta Inspekției, NASB) (v. 31). Versetul 32 ne readuce în

punctul din care am plecat, la **Poarta Oilor**. În carte sunt menționate alte două porți – Poarta lui Efraim (8:16) și Poarta Închisorii (Poarta Gărzii, NASB) (12:39). În total erau douăsprezece porți, după cum tot douăsprezece vor fi porțile Noului Ierusalim (Apo. 21:12). Este semnificativ că Dumnezeu consemnează cu minuțiozitate pe toți cei care Îl slujesc; lucrul acestora reiese și din această enumerare a tuturor celor care au reparat zidurile și porțile.

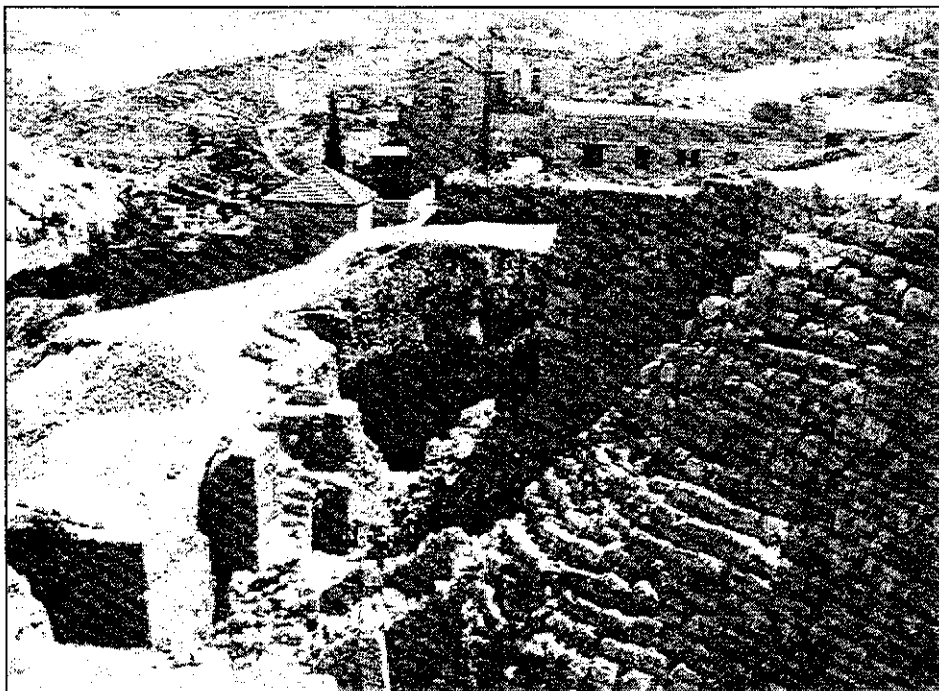
Casa Vitejilor (v. 16) se numea așa deoarece inițial fusese sediul vitejilor lui David.

Bărbați și femei, meșteri și muncitori simpli, prinți și oameni de rând lucrau cu toții cot la cot. Doar un singur caz de dezbinare a existat: fruntașii tecoțiilor s-au eschivat de la îndatoririle lor (v. 5). Unii care și-au terminat porțiunile ce le fuseseră încredințate și-au asumat porțiuni suplimentare (cf. v. 4 și 21; 5 și 27). Dumnezeu le încredințează în vremea de acum credincioșilor lucrări concrete ce diferă de ale altora. El ne-a înzestrat cu o mare varietate de daruri și capacități potrivit cu chemarea noastră și El îi știe pe cei ce stau pe margini, neangajați, precum și pe cei ce muncesc două norme. „Lucrarea fiecăruia va fi dată pe față, întrucât Ziua o va face cunoscută, deoarece se va descoperi prin foc; și focul va testa lucrarea fiecăruia, [ca să se vadă] ce fel de lucrare este“ (1 Cor. 3:13).

3. *Piedici externe și precauții speciale (cap. 4)*

4:1-6 Când Sanbalat și Tobia și-au bătut joc de eforturile preliminare ale evreilor de a reclădi zidul, Neemia a răspuns prin rugăciune, continuând lucrarea. Deși imprecățiile rostite în versetele 4 și 5 erau acceptabile în Dispensația Legii, ele sunt nepotrivite pentru creștinii din epoca harului (Ro. 12:19-21). Curând reconstrucția zidului a atins jumătatea înălțimii proiectate.

4:7-14 Presiunile externe exercitate din partea arabilor, amoniților și asdodiților nu constituiau singura primejdie. Uneori imensitatea lucrării pe care o executau părea să-i strivească pe evrei pe plan sufleteșc. Grămezile de moloz ce păreau

lată cum arată, în urma săpăturilor arheologice, o porțiune din zidul construit de Neemia după repatrierea evreilor din captivitatea babiloneană.

interminabile au secătuit resursele lor de energie, slăbindu-le moralul (v. 10). Când concetățenii lor ce trăiau în afara zidurilor Ierusalimului au tras un semnal de alarmă cu privire la pericolul unui atac iminent, Neemia i-a postat pe oameni în spatele porțiunilor mai scăzute ale zidului, înarmându-i și încurajându-i să-și aducă aminte de Domnul și să lupte.“

4:15-23 Dându-și seama că atacul lor nu-i va lua prin surprindere pe evrei, cum scontaseră ei, dușmanii lui Iuda au renunțat la ideea unui atac frontal. Începând din acel moment, jumătate din evrei lucrau pe șantier, în timp ce cealaltă jumătate făcea de gardă. Chiar și constructorii purtau arme asupra lor. Neemia avea mereu în preajma sa un om care să sune din goarnă în cazul unui atac, pentru a-i aduna pe oamenii răspândiți de-a lungul zidului. Celor care veniseră din zonele situate în afara Ierusalimului li s-a poruncit să înnopteze în Ierusalim, pentru a fi disponibili în caz de atac. Strategia lor era alcătui-

ită din trei elemente: *rugăciunea, vegherea și munca*. Oamenii au urmat curajul și tenacitatea de fier a liderului lor. Neemia, împreună cu rudele, servitorii și cu garda persană care l-a însoțit, nu au pregetat nici o clipă, făcând de veghe tot timpul asupra cetății.

4. Probleme interne și reformarea socială (cap. 5, 6)

5:1-7 Pe când lucrările de reconstrucție erau în toi, s-a ivit o neplăcută problemă internă. Alimentația era, evident, greu de procurat și foarte scumpe. Inflația și fiscalitatea ridicată pe care o impusese regele asupra evreilor i-au dus pe mulți dintre ei la sărăcie, determinându-i să ia cu împrumut bani de la frații lor mai bogați, ipotecându-și, în acest sens, averile. Ba unii dintre ei au fost nevoiți să-și vândă fiii și fiicele în robie. În plus, datorită faptului că pământul trecuse în stăpânirea altora, nu mai dispuneau de mijloacele de răscumpărare a copiilor lor. Când i-au adus lui

Neemia la cunoștință această stare jalnică de lucruri, el i-a convocat pe bogați la o adunare solemnă, muștrându-i.

5:8-10 Nu era oare aceasta o faptă cel puțin contradictorie, ca unii dintre evrei să-și înrobească proprii lor frați, când Neemia și alții îi răscumpăraseră pe ei înșiși din robia față de vecinii lor păgâni? Oare nu era imperativ pentru siguranța lor ca să mențină o relație corectă cu Dumnezeu? Atunci cum își puteau ei permite să-L supere pe Iehova, călcând legea Sa sfântă prin faptul că percepeau camătă la împrumuturile acordate (v. 9, 10; cf. Ex. 22:25)? De vreme ce liderul lor, Neemia, se dăduse pe el însuși pildă refuzând să perceapă dobândă asupra împrumuturilor făcute, oare nu se cuvenea ca și ei să facă la fel?

5:11, 12 După ce Neemia i-a îndemnat pe cei bogați să returneze oamenilor bunurile obținute prin camătă și să dea înapoi dobânda percepută asupra împrumuturilor de bani, cereale, must și untdelemn, aceștia au promis că vor face acest lucru. Au fost chemați apoi preoții, care au pecetluit angajamentul lor printr-un jurământ.

5:13 Apoi a fost dat un avertisment aspru despre ce se va întâmpla oricărei persoane care nu-și va ține promisiunea. Va fi scuturată din țara bună ca praful de pe o haină. Apoi, rostind un amin din toată inima, oamenii au plecat, împlinindu-și promisiunea.

5:14-19 Capitolul 5 se încheie cu o scurtă relatare a mandatului de doisprezece ani al guvernării lui Neemia. Ni se spune că el s-a întreținut singur, refuzând să pretindă oamenilor să-l întrețină. Astfel el nu a profitat de poziția deținută pentru a-și aduna pământuri sau pentru a-și strânge averi din care să trăiască fără griji în viitor. Mai degrabă, și-a dedicat fiecare clipă din timpul său consolidării Ierusalimului, pentru ca frații săi să poată trăi în siguranță, iar nu pentru a strânge averi personale. A pus bucate din belșug pe masa sa, purtându-se cu ospitalitate față de străini. Toate acestea le-a făcut pentru că s-a temut de Dumnezeu. Dacă Dumnezeu ținea seama de jertfele sale, asta îi era de ajuns lui Neemia.

6:1-4 Văzând că n-a reușit să oprească lucrarea evreilor prin alte mijloace, dușmanul a încercat apoi să-l distrugă pe Neemia. De patru ori Sanbalat și Gheșem Arabul au încercat să-l determine pe Neemia să lase lucrul, pentru a se întâlni cu ei în câmpia Ono. Tot de patru ori Neemia a refuzat, știind că în spatele invitației se ascundea un complot împotriva siguranței sale. În plus, lucrarea mare în care era angajat nu putea fi suspendată pentru nici un motiv.

6:5-9 Continuând să pozeze în aliatul său, Sanbalat l-a acuzat pe Neemia într-o scrisoare că ar fi intenționat să se facă rege în Iuda, gestul constituind o rebeliune împotriva regelui Persiei. Sanbalat a spus că dorește să-l ajute pe Neemia să evite necazurile pe care le-ar putea avea cu regele, propunându-i să se întâlnească pentru a discuta chestiunea. Dar Neemia a refuzat, știind prea bine că Sanbalat nu urmărea interesele sale. Și apoi acuzațiile ce i se aduceau erau neadevărate. Loialitatea lui Neemia era limpede ca lumina ochiului, fiind dovedită prin faptele sale.

6:10-14 Toată lumea știa că Neemia este un om cucernic, care se teme de Cuvântul Domnului. În aceste condiții, au fost angajați niște profesii mincinoși, care să încerce să-l determine pe Neemia, prin viclesug, să păcătuiască și să-și atragă mânia lui Dumnezeu. Un evreu, pe nume Șemaia, care era în ascuns un informator al vrăjmașului, l-a avertizat pe Neemia că se puna la cale un complot împotriva vieții sale, drept care ar fi bine ca guvernatorul să intre împreună cu el în templu, ca să fie la adăpost. Dar Neemia a văzut numai-decât viclenia propunerii profetului fals. Potrivit Cuvântului lui Dumnezeu, doar preoții aveau voie să intre în templu. Desigur, Neemia știa acest lucru, drept care a preferat să-și riște viața, decât să calce legea. Și astfel s-a năruit și a treia încercare a lui Sanbalat de a-i prinde în cursă pe Neemia, acesta rămânând nevătămat.

Versetele 9 și 14 constituie exemple a ceea ce s-a numit: „rugăciuni fulger”⁴ care au caracterizat viața lui Neemia (vezi și 2:4; 4:9; 5:19;). El și-a făcut un obicei din a se

îndrepta imediat spre Domnul în rugăciune, în orice criză prin care a trecut. Matthew Henry comentează pe această temă:

Vărsându-și tot amarul cu privire la răutatea lor, la eforturile de a-l înfrica și de a-i slăbi mâinile, Neemia își înalță inima spre Cer, rostind această rugăciune scurtă: „Acum, Dumnezeu, întărește-mi mâinile. De un sprijin nepus de mare și de o dulce mângâiere au parte oamenii buni când, copleșiți fiind de greutate și încercări, ei știu că au un Dumnezeu, la care se pot duce pentru a primi de la El, prin credință și rugăciune, harul de a reduce la tăcere temerile lor, fiindu-le întărite mâinile când dușmanii lor se luptă din răsuputeri să le umple inimile de groază și să le slăbească mâinile. Când și noi, în lucrarea și lupta noastră creștină, pășim pe un teren deosebit de slujire sau de conflicte, bine ar fi să ne rugăm și noi cu aceste cuvinte: „Am în față sarcina cucerii de îndeplinit. Iată ispita cu care mă lupt. O, Doamne, întărește mâinile mele!”⁵

6:15-19 În pofida continuării opoziției, zidul a fost terminat în timpul record de numai cincizeci și două de zile. Această dovadă a binecuvântării divine a avut un efect demoralizator asupra dușmanilor lui Iuda. Dar în versetele 17-19 vedem cum Neemia a avut parte de încă o întristare. Mulți din nobilii din Ierusalim au rămas în relații amicale cu nemernicul Tobia deoarece erau înrudiți cu acesta prin legături de căsătorie. (Tobia era guvernatorul amoniților – 2:10.) Pe de o parte nobilii îi dădeau raportul lui Tobia despre ce spunea Neemia, iar pe de alta îl laudau pe Tobia în fața lui Neemia. Pe Tobia îl reîntălmim în capitolul 13.

Deși construirea zidului a durat doar cincizeci și două de zile, Neemia a avut o sumedenie de alte atribuții de care a trebuit să se achite, în cei peste doisprezece ani cât a fost guvernator.

D. Organizarea gărzilor Ierusalimului (7:1-4)

7:1, 2 De îndată ce au fost terminate zidurile și porțile, fiind repartizați păzitorii, cântăreții și leviții la posturile lor, Neemia a predat administrarea cetății în mâna fratelui său Hanani și a lui Hanania. Ambii

erau oameni cu frică de Dumnezeu, în stare să se achite de sarcinile ce le-au fost încredințate. Hanania era pătruns de un respect profund față de Dumnezeu, fiind în ton, pe plan spiritual, cu Neemia.

7:3, 4 Apoi au fost emise instrucțiuni cu privire la asigurarea securității Ierusalimului. Porțile trebuiau să rămână deschise numai în timpul zilei. În jurul cetății trebuiau să patruleze gărzi, fiecare la locul lui, înaintea casei sale. Prin credință Neemia a construit zidurile conform parametrilor anteriori, deși zona cuprinsă de aceste ziduri era acum mult prea mare pentru numărul relativ mic de locuitori ai Ierusalimului.

E. Înregistrarea populației Ierusalimului (7:5-73)

7:5, 6 În timp ce se pregătea să repopuleze Ierusalimul cu oameni care puteau dovedi din anale că descind din poporul evreu, Neemia a găsit un registru al celor care reveniseră la Ierusalim și în Iuda sub conducerea lui Zorobabel.

7:7-65 Lista aceasta din versetele 7-65 este aproape identică cu cea de la Ezra 2. Duplicarea este un argument solid în favoarea teoriei că Ezra și Neemia au fost inițial o singură carte, chiar dacă mai târziu ele s-au separat, tradiția ebraică reunindu-le la un moment dat.

7:66-69 În aceste versete avem o recapitulare a întregii adunări, pe lângă servitori, cântăreți și enumerarea animalelor de transport.

7:70-72 E prezentată apoi lista donatorilor și a contribuțiilor lor la lucrare. Versetele 70-72 diferă radical de Ezra 2:68, 69. Poate că avem relatări paralele despre străngeri de fonduri diferite, care însă s-au suprapus. Planul conceput de guvernator pentru Ierusalim nu este pus în aplicare integral decât în capitolul 11.

7:73 Capitolul se încheie într-o atmosferă de pace, cetățile copiilor Israelului fiind populate și trăind în condiții de siguranță.

F. Revitalizarea religiei Ierusalimului (cap. 8-10)

8:1-8 Acest capitol important ne in-

formează cu privire la trezirea spirituală ce a avut loc în rândul copiilor lui Dumnezeu prin lectura publică a Scripturilor. Observați vă rog că Neemia este menționat acum la persoana a treia (până la 12:31). Ezra este personajul principal în următoarele capitole.

În prima zi a lunii a șaptea, oamenii au participat la o adunare sfântă, prilejuită de Sărbătoarea trompetelor (Lev. 23:24, 25), care simboliza regruparea Israelului din toate națiunile neevreiești printre care au fost împrăștiati. Stând în picioare pe o platformă specială, flancat de treisprezece leviți, Ezra a citit, preț de câteva ore, din Legea lui Moise. Oamenii au manifestat un respect profund pentru Cuvântul lui Dumnezeu, în contextul în care leviții, menționați în versetul 7, i-au ajutat să înțeleagă (v. 8) ceea ce se citea. Întrucât limba aramaică a înlocuit ebraica după captivitate, oamenilor a trebuit să li se explice înțelesul multor cuvinte din Scripturile ebraice.⁶

Astăzi, cu atâtea secole după evenimentele descrise în cartea Neemia, într-o cultură și în limbi cu totul diferite, predicatorii și învățătorii biblici trebuie să explice oamenilor mult mai mult decât leviții de odinioară. Dr. Donald Campbell subliniază importanța acestei slujbe:

Ezra și asistenții săi au fost inițiatorii unui șir lung de predicatori expozitivi, care au explicat Biblia. Metoda aceasta de predicare a fost binecuvântată de Dumnezeu de-a lungul veacurilor, continuând să fie un instrument eficace în aducerea creștinilor la o stare de maturitate spirituală. Pe de altă parte, predicarea „pe subiecte” și predicarea textuală se pot dovedi uneori utile și inspiratoare, dar beneficiile spirituale nu se compară cu cele ce decurg dintr-o propovăduire de genul celei îmbrățișate de Ezra. Binecuvântați sunt credincioșii care au privilegiul să stea la picioarele unor predicatori ce folosesc metoda expozitivă (de predicare la rând) a Scripturilor.⁷

8:9-12 Lacrimile oamenilor au demonstrat că mesajul a fost receptat cu toată seriozitatea (v. 9). Bine au făcut că au primit cu toată seriozitatea Cuvântul lui

Dumnezeu, dar nu aveau de ce să se lase cuprinși de întristare. În fond, era o sărbătoare a bucuriei, nu a întristării. Numai o singură ocazie pentru plâns și post s-a găsit printre sărbătorile Israelului: Ziua Ispășirii. Restul sărbătorilor trebuiau celebrate cu bucurie și chiar cu veselie. Roadă Duhului trebuia să îmbrace o formă vizibilă: dragostea, concretizată prin împărțirea de cei mai puțin înstăriți; bucuria, manifestată prin consumarea mâncării și băuturii înaintea Domnului; pacea, exprimată prin aplanarea temerilor lor și aducerea inimilor lor la o stare de odihnă. Tristețea lor s-a transformat în bucurie iar bucuria Domnului a fost tăria lor.

8:13-15 A doua zi s-a organizat un studiu biblic special pentru lideri, preoți și leviți. Cu toții au redescoperit rânduilele privitoare la Sărbătoarea colibelor (cor-turilor), care trebuia celebrată tot în cursul acelei luni.

8:16-18 Această sărbătoare anticipa și întruchipa acel timp când Israelul va locui în siguranță în Țara Promisă. Evreii au făcut astfel toate pregătirile pentru celebrarea sărbătorii, prima oară când aceasta se sărbătorea din nou cu întreaga adunare, din zilele lui Iosua. (Primii exilați repatriați la Ierusalim sub Zorobabel celebraseră parțial această sărbătoare – Ezra 3:4). Și astfel au fost ridicate colibe pe acoperișurile caselor, în curți și pe străzi. Inimile oamenilor se umpleau de bucurie pe măsură ce se deschideau zilnic pentru a sorbi cu nesăț Cuvântul lui Dumnezeu. Sărbătoarea a durat de pe data de cincisprezece ale lunii până în a douăzeci și doua zi a lunii.

9:1-3 După încheierea sărbătorii, oamenii s-au strâns în vederea unei impresionante zile de mărturisire națională. Cu acest prilej se s-au despărțit de străinii din mijlocul lor, smerindu-se înaintea Domnului: Cu post și jale, ei au citit Scripturile timp de trei ore. Apoi preț de încă trei ore, au mărturisit și s-au închinat. Mărturisirea este calea ce duce la trezire spirituală.

9:4-38 După aceea leviții menționați în versetele 4 și 5 au condus poporul într-o mare rugăciune de mărturisire (v. 6-37) și dedicare (v. 38). Unii cred că Ezra a con-

duș rugăciunea, deși numele său nu este menționat concret. Este una dintre cele mai lungi rugăciuni din Biblie, rădăcinile ei fiind înfipte adânc în istoria sacră.

Tema principală care străbate această rugăciune este credințioșia lui Dumnezeu, în pofida neascultării Israelului. Rugăciunea se poate împărți în următoarele părți: Creația (v. 6); chemarea lui Avraam și legământul încheiat de Dumnezeu cu el (v. 7, 8); exodul din Egipt (v. 9-12); darea legii la Muntele Sinai (v. 13, 14); modul miraculos în care a avut Dumnezeu grijă de ei în timpul peregrinărilor lor prin pustiu (v. 15); frecvențele răzvrățiri ale Israelului în pustiu, contrastate cu bună-tatea fără greș a lui Dumnezeu (v. 16-11); cucerirea Canaanului (v. 22-25); era judecătorilor (v. 26-28); avertismentele nesocotite și captivitatea care s-a abătut peste ei în consecință (v. 29-31); apelul la iertare și izbăvire de consecințele captivității (v. 32-37); dorința oamenilor de a încheia un legământ cu Dumnezeu (v. 38).

Un alt mod de a defalca rugăciunea este de a urma firul ei care străbate cărțile Bibliei: v. 6-8, Geneza; v. 9-13, Exod; v. 14, Levitic; v. 15-20, Numeri (cu excepția versetului 18); v. 21-23, Numeri și Deuteronom; v. 24, 25, Iosua; v. 26-29, Judecători; v. 30-37, 1 Samuel la 2 Cronici. Avem aici o rugăciune cu adevărat biblică! Evenimentele sunt văzute din punctul de vedere al lui Dumnezeu. Credințioșia Sa este recunoscută de-a lungul întregii rugăciuni, iar îndurarea și harul sunt cotate ca singura temelie pe care poate dăinui națiunea.

În multe privințe ultimul verset (38) constituie partea ce mai importantă a rugăciunii. Evreii și-au dat seama că la ei era problema, nu la Domnul, drept care s-au hotărât să facă ceva pentru rezolvarea ei (vezi capitolul 10 pentru detalii asupra legământului). Rugăciunea și mărturisirea, oricât de importante ar fi, nu pot înlocui ascultarea.

10:1-27 Versetele acestea îi enumeră pe oamenii care au semnat legământul în numele poporului (9:38b). Lista începe cu Neemia (v. 1), apoi urmând preoții (v. 2-8), levitii (v. 9-13) și liderii poporului (v. 14-27).

10:28, 29 Aceste două versete formează un preambul la legământ, afirmând că întreaga populație a fost de acord să păzească și să împlinească toate poruncile Domnului Stăpânului lor, toate orânduirile și legile Lui.

10:30-38 Mai concret, evreii se obligau să se abțină de la căsătorii mixte cu străinii (v. 30), să respecte ziua de sabbat și anul sabbatic (v. 31), să contribuie anual la serviciile din templu (v. 32, 33), să asigure lemnele pentru altarul Domnului (v. 34) și să aducă banii de răscumpărare pentru întâiul lor născut și pentru roadele dintâi ale recoltelor lor în templu, pentru întreținerea preoților și a levitilor – adică să reintroducă zeciuiala (v. 35-39).

În legământul acesta preocuparea pentru viața religioasă ocupa un loc central. Cu excepția versetelor 30 și 31, legământul se ocupă exclusiv cu întreținerea templului și a slujitorilor săi.

10:39 Cuvintele „nu vom neglija casa Dumnezeului nostru“ au exprimat preocuparea profundă a evreilor post-exilici. Din această grijă autentică pentru elementele externe ale credinței lor avea să se dezvolte sistemul corupt al fariseilor din vremea Domnului Isus, care s-a opus atât de virulent lucrării Sale, deoarece El sublinia elementele de substanță ale legii – ascultarea, mila, etc. Dar în forma ei nevinovată de la început, această devoțiune trebuie să-I fi făcut mare plăcere lui Iehova.

G. Repopularea cartierelor

Ierusalimului (cap. 11)

11:1, 2 Capitolul 11 este strâns legat de ultimul verset din capitolul 7. Neemia era preocupat de populația scăzută a Ierusalimului; ar fi trebuit ca să se stabilească în cetate mult mai mulți oameni, ca să-i asigure apărarea, în cazul unor atacuri. Dar frica i-a împiedicat pe mulți evrei de a se muta de la țară. În final, s-a tras la sorti pentru a aduce la Ierusalim câte unul din zece locuitori ai târgulețelor. Alții s-au voluntarizat, stabilindu-se de bună voie în cetate.

11:3-36 După ce s-au înscris anterior (cap. 7), familiile care locuiau la Ierusalim sunt enumerate aici (v. 3-24). Erau patru

sute șazeci și opt de oameni din Iuda, fiecare o căpetenie a unei familii (v. 4-6). Beniamiții erau în număr de nouă sute douăzeci și opt de familii (v. 7, 8); Ioel și Iuda erau supraveghetorii lor (v. 9). Trei divizii de preoți sunt enumerați în versetele 10-14; Zabdiel era liderul lor. Leviții din cetatea sfântă⁸ erau în număr de patru sute cincizeci și șase, o sută șaptezeci și doi dintre ei fiind păzitori ai porților (v. 15-19). Slujitorii de la templu, sub conducerea lui Ziha și Ghișpa, trăiau în Ofel, un sector al Ierusalimului în apropiere de templu (v. 21). Un om pe nume Uzi era mai mare peste toți leviții, iar Petahia era agentul regelui în cetate, desigur, sub conducerea lui Neemia (v. 22-24). Restul evreilor locuiau în satele din jur: Iuda trăia în satele enumerate în versetele 25-30 iar Benjamin în satele enumerate în versetele 31-35. Unele divizii de leviți care locuiseră cândva în Iuda s-au mutat între timp în teritoriul tribului Benjamin (v. 36).

H. Totalul preoților și leviților din Ierusalim (12:1-26)

Preoții care s-au repatriat sub Zorobabel sunt enumerați în versetele 1-7. Leviții care s-au repatriat sunt enumerați în versetele 8 și 9. Versetele 10 și 11 îi numesc pe marii preoți de la Ieșua (în zilele lui Zorobabel, v. 1) până la Iadua. În versetele 12-21 ne sunt prezentați preoții care au slujit în zilele lui Ioiachim, al cărui fiu Eliașib a fost mare preot în vremea lui Neemia (3:1). Cei mai mulți dintre ei mai erau probabil în viață. Leviții au fost înregistrați sub marii preoți care s-au succedat de la Eliașib la Iadua. Bărbații menționați pe nume în versetele 24-26 au slujit înainte de și în timpul administrației de guvernator a lui Neemia.

I. Dedicarea zidului Ierusalimului (12:27-47)

12:27-30 Pentru dedicarea zidului, leviții (dar mai ales cântăreții) din zonele învecinate au fost aduși la Ierusalim. Preoții și leviții s-au curățit din punct de vedere ceremonial, împreună cu poporul, cu zidul și cu porțile.

12:31-42 Apoi Neemia i-a adunat pe

prinții lui Iuda pe zid, împărțindu-i în două coruri mari. Cele două cete au pornit în direcții opuse de jur împrejurul zidului, cu cântăreții în față și cu poporul venind după lideri, până când cele două cete s-au reîntâlnit la templu.

12:43-46 Au fost aduse o mulțime de jertfe, într-o atmosferă de mare bucurie. În același timp, au fost numiți unii oameni care să supravegheze colectarea ofrandelor, a roadelor dintâi și a zeciuielii pentru întreținerea preoților și a leviților, cum cerea legea. Oamenii au dat cu mână largă și fără părere de rău, deoarece se bucurau că au fost reluate serviciile divine. Preoții și leviții și-au îndeplinit atribuțiile legate de închinare și purificare. Cântăreții și păzitorii porților și-au îndeplinit și ei sarcinile încredințate, sarcini, care cel puțin în cazul cântăreților, puteau fi urmărite pe firul lor înapoi până în vremea lui David și Asaf.

12:47 În zilele lui Zorobabel și Neemia, oamenii au asigurat tot ce era necesar pentru întreținerea cântăreților, păzitorilor porților, leviților și preoților.

A DOUA VIZITĂ A LUI NEEMIA: REFORMAREA IERUSALIMULUI (cap. 13)

A. Expulzarea lui Tobia din templu (13:1-9)

13:1-3 După ce a slujit doisprezece ani în Ierusalim, în anul 433 î.Cr. Neemia a revenit în Babilon pentru o perioadă neprecizată de timp. Apoi a obținut permisiunea de a vizita din nou Ierusalimul, această vizită fiind consacrată îndreptării unor abuzuri. „În ziua aceea” (v. 1) ar putea fi o referire la ultimul capitol sau s-ar putea referi la o altă zi din timpul absenței lui Neemia (v. 6). Indiferent care din variante o acceptăm, este important că s-a citit Cuvântul, inclusiv acea parte care interzicea prezența moabiților și a amoniților în mijlocul adunării. Acești canaaniti nu numai că refuzaseră să le dea pâine și apă copiilor lui Dumnezeu, ci, în plus, angajaseră serviciile lui Balaam ca să-i blesteme pe israeliți. Dar Dumnezeu a transformat blestemul într-o binecuvântare. Ce Dumnezeu minunat este El!

Oamenii au răspuns, separându-se de toți cei amestecați cu străinii în Israel.

13:4, 5 Prin expulzarea străinilor ei nu făceau altceva decât să încheie lucrarea începută la 9:2. Marele preot Eliașib îi pregătise nemernicului de Tobia o locuință în curtea din față a casei lui Dumnezeu, folosind în acest scop o câmară în care ar fi trebuit să se adune zeciuiala pentru leviți și preoți.

13:6-9 La întoarcere, lui Neemia nu i-a trebuit mult ca să remedieze situația. S-au ivit și alte probleme în absența sa, drept care Neemia a purces numaidecât la lucru, lansând o campanie pentru eradicarea acestor racile.

B. Restaurarea zeciuieiilor pentru leviți (13:10-14)

Neemia i-a muștrat pe oficialii care răspundeau de aceste chestiuni pentru iresponsabilitatea lor de a-i fi neglijat pe leviți. Leviții care fuseseră obligați să lucreze la munca câmpului au fost readuși la templu și au fost numiți oameni credincioși care să distribuie zeciuiala pentru ei. Pentru această faptă bună, Neemia l-a rugat pe Dumnezeul său să-și aducă aminte de el (v. 14).

C. Eliminarea activităților ilegale în ziua de sabbat (13:15-22)

Neemia a fost nevoit să-i muștre pe dregătorii care au permis oamenilor să lucreze în ziua de sabbat. Străinii care locuiau în mijlocul lor au încercat să facă din sabbat o zi de piață. Dar sabbatul trebuia păstrat sfânt, la nevoie chiar cu forța. Au fost trimiși oameni care să asigure paza porților iar negustorii lacomi ce-și ridicaseră corturile în afara zidurilor cetății au fost alungați, sub amenințarea cu acte de violență. Astfel activităților ilegale li s-a pus capăt brusc. Și pentru acest lucru Neemia cere să fie pomenit (v. 22).

D. Desfacerea căsnițiilor inter-rasiale (13:23-31)

Cu câțiva ani mai înainte, la porunca lui Ezra cei ce erau căsătoriți cu femei străine s-au despărțit de ele (Ezra 10). De atunci oamenii au făcut un legământ că se vor separa de păgâni (cap. 10) și într-o anumită

măsură făcuseră acest lucru. Dar cu timpul a înflorit din nou la evrei, chiar între preoți, obiceiul de a se căsători cu femei din Așdod, Amon și Moab. Unii dintre călcătorii de lege au fost pedepsiți fizic; alții au fost excomunicați. Un nepot al marelui preot a fost surghiunit.⁹ Păgânii au fost alungați și Domnul a fost rugat să Se ocupe de cei care își întinaseră sfintele oficii. Încă o dată Neemia l-a rugat pe Domnul să-și aducă aminte de el (v. 31).

În biserică nu există nici o interdicție împotriva căsătoriilor între diverse grupuri etnice, deoarece creștinismul este o credință ce îmbrățișează toate popoarele și toate triburile. Dar chiar și în vremurile Vechiului Testament motivul principal pentru care a fost emisă această interdicție a fost fără îndoială existența unor religii false, corupte, de care se făceau vinovate națiunile neevreiești.

Campbell comentează asupra tipului de căsătorii mixte care au un efect nociv asupra creștinismului:

Noul Testament își spune cu consecvență cuvântul, condamnând căsătoriile între credincioși și necredincioși. Pavel i-a îndrumat pe credincioși să se căsătorească „numai în Domnul” (1 Cor. 7:39). Totuși în vremea noastră, ca în trecut, unii credincioși își fac iluzii, crezând că partenerul nemântuit va fi condus de ei la Domnul – dar rareori se întâmplă acest lucru iar copiii de cele mai multe ori apucă pe calea părintelui nenăscut din nou.¹⁰

De-a lungul întregii sale administrații, Neemia a fost un om de acțiune. Nicăieri nu iese mai cu pregnanță acest lucru în evidență decât aici, când râvna pentru lucrurile lui Dumnezeu l-a mistuit (Ps. 69:9). Întrucât el nu a ținut cont de fața omului, de mânia lui au avut parte în mod egal toți cei care au călcat legea Domnului. El a avertizat, a muștrat, a atras atenția, s-a luptat, a lovit, a smuls păr și în general le-a făcut o viață grea celor necredincioși! A fost un om curajos și un general tenace pe linia întâi a frontului împotriva răului. A fost un lucrător neobosit și un mare constructor al lui Dumnezeu.

Cu acest capitol se încheie partea de

istorie a Vechiului Testament. Cărțile care urmează după Neemia se situează pe plan cronologic înaintea lui Neemia (cu excepția cărții Maleahi, care a fost contemporan cu Neemia).¹¹

Charles Swindoll încheie comentariul său asupra cărții Neemia, intitulat *Hand Me Another Brick* (Mai dă-mi o cărămidă), cu un îndemn pentru noi toți:

Cred că este semnificativ faptul că ultima scenă din cartea lui Neemia îl prezintă pe acesta pe genunchi, rugându-L pe Dumnezeu să-i dea har. Neemia luptase din răzputeri pentru tot ce este drept, dar avusese grijă să rămână cu o inimă fragedă înaintea Domnului. Ce model minunat de conducător! Neemia a fost un om de mare onestitate, cu convingeri ferme și un profund devotament.

Cum stai? Mai rezisti la încă o cărămidă?¹²

NOTE FINALE

¹(Intro) John C. Whitcomb, "Nehemiah," *The Wycliffe Bible Commentary*, p. 435.

²(1:1-3) J. Alec Motyer, *Toward the Mark*, vol. 6, Nr. 1, ianuarie-februarie 1977, p. 6.

³(2:1-3) George Williams, *The Student's Commentary on the Holy Scriptures*, p. 364.

⁴(6:10-14) În terminologia devoțiunii, acestea se numesc „rugăciuni fulger“ (în engleză „rugăciuni săgeată“ n.tr.) deoarece se îndreaptă cu cea mai mare viteză spre tronul lui Dumnezeu.

⁵(6:10-14) Matthew Henry, "Nehemiah," în *Matthew Henry's Commentary on the Whole Bible*, II:1087.

⁶(8:1-8) Ebraica și aramaica sunt limbi semitice strâns înrudite. Parafrazările orale în limba aramaică ale textului ebraic original au fost redactate ulterior în așa-numitele *Targumuri*.

⁷(8:1-8) Donald Campbell, *Nehemiah: Man in Charge*, p. 75.

⁸(11:3-36) Aici este numit Ierusalimul prima oară „cetatea sfântă.“

⁹(13:23-31) Josephus spune că rebelul exilat s-a dus în Samaria, unde Sanbalat i-a ridicat un templu, care a devenit un refugiu pentru evreii apostatați.

¹⁰(13:23-31) Campbell, *Nehemiah*, p. 116, 117.

¹¹(13:23-31) Perioada următoare lui Neemia este cunoscută uneori sub denumirea de „Cei patru sute de ani de tăcere“, deși termenul acesta nu este întru totul exact. De pildă, Daniel 11 ne oferă o istorie detaliată a epocii elene, cu deosebirea importantă că a fost o istorie scrisă înainte ca evenimentele care au alcătuit-o să se fi întâmplat. A fost de fapt o profecie. În realitate, această secțiune este atât de exactă în amănuntele sale (pentru cei care cunosc istoria ptolemeilor și a seleucizilor) încât cei mai mulți liberali și admiratorii lor susțin că Daniel nu este o profecie în adevăratul sens al cuvântului. Apocriifa VT, deși nu este de inspirație divină, conține informații istorice de mare preț cu privire la această perioadă.

¹²(13:23-31) Charles R. Swindoll, *Hand Me Another Brick*, p. 205.

BIBLIOGRAFIE

Campbell, Donald K. *Nehemiah: Man in Charge*. Wheaton, IL: Victor Books, 1979.

Henry, Matthew. "Nehemiah." În *Matthew Henry's Commentary on the Whole Bible*. Vol. 2. Joshua to Esther. McLean, VA: MacDonald Publishing Company, n.d.

Ironside, H. A. *Notes on Ezra, Nehemiah, Esther*. Neptune, NJ: Loizeaux Brothers, 1972.

Jensen, Irving L. *Ezra/Nehemiah/Esther*. Chicago: Moody Press, 1970.

Keil, C. F. "Nehemiah." În *Biblical Commentary on the Old Testament*. Vol. 10. Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans Publishing Company, 1971.

Swindoll, Charles R. *Hand Me Another Brick*. Nashville: Thomas Nelson Publishers, 1978.